

Svitanie

Číslo 3/2023

Ročník 22

Časopis farnosti sv. Michala Archanjela
v Závode

Šéfredaktorka:

Ivana Potočnáková

Redakčná rada:

Pavol Černý

Samko Černý

Peter Kudláč – farár

Alena Pavelková

Veronika Prévajová

Gabriela Tarasovičová

Peter Vrablec

Jazyková korektúra:

Anna Mäsiarová

Tlač a grafika:

Tlačiareň Luna,

Moravský Svätý Ján

Vydavateľ:

Farský úrad Závod,

www.zavodfarnost.sk.

Vydávané pre vlastnú potrebu.

ÚVODNÍK

Po hebrejsky Michaél – kto je ako Boh (Bohu podobný)

V týchto dňoch slávime sviatok svätých Michala, Gabriela a Rafaela. Sv. Michalovi je zasvätený náš kostol a farnosť. Povieme, že je naším patrónom. Čo tento fakt pre nás znamená? Keď si naši predkovia vybrali toto patrocínium, určite veľmi dobre vedeli prečo. Je teda namieste otázka: vieme to aj my dnes?

Sv. Michal je ochrancom sv. Cirkvi, ochrancom nás veriacich. Chráni nás pred duchovným útokom toho, ktorý by nás chcel pripraviť o spásu – pred diablom a jeho posluhovačmi. Ako kresťania sa máme utiekať pod jeho ochranu a prosiť ho o pomoc, to samozrejme. Máme ho však aj nasledovať – jednak vo vernosti Pánu Bohu, ale aj v boji o dobro Cirkvi, o jej ochranu, a predovšetkým o svoju spásu. Ako to však neraz vyzerá v praxi? Nehovorím, že sme takí všetci, avšak akosi sme si zvykli na svoje príjmenno, pohodlie a pôžitkárske spôsoby života. Diablu sa radi poddávame a keď nám podsúva niečo lákavé, príjemné, okamžite po tom skočíme a vôbec nás netrápi, že ide o hriech. Privykli sme, otupilo sa nám svedomie. Je veľa nešvárov, ktorými nás diabol chce odstaviť od Božej milosti prameniacej zo sviatostí. Spomeniem aspoň niektoré.

Asi takým prvým je neúčast' na nedeľnej sv. omši. Koľkí povedia: „Nemám čas.“ Diabol nám v nedeľu ponúkne toľko čin-

ností a aktivít, že nemáme čas na Boha. Na Boha, ktorý nám dáva každú sekundu nášho života. A my si vo svojej pýche myslíme, že Boha môžeme vypustiť, že všetko iné je dôležitejšie, že to pôjde aj bez Neho. A ono to ide, ale kam? Mnohí to, žiaľ, už ani nepokladajú za hriech.

Druhým nešvárom je, že sa prestávame modliť a strácame živú vieru. Vidieť to zvlášť na deťoch, ktoré rodičia nenaučili modliť sa, ba ani sa prežehnať, nieto ešte si pokľaknúť na pravé koleno v kostole pred Bohostánkom, v ktorom je prítomný sviatosťný Spasiteľ. Napokon, ako by ich to mohli naučiť, keď to sami nerobia? Možno to aj vedia, ale nerobia. Nemožia sa a teda ani neprežehnávajú, do kostola nechodia a teda ani si pred Sviatosťou nekľakajú. Deti sa vychovávajú príkladom, odovzdávaním životnej múdrosti a teda aj viery z otca na syna, z matky na dcéru. Niet preto divu, že to nevedia. Nikto im to neodovzdal. Kdeže je viera a dedičstvo otcov.

Tretím veľkým nešvárom, ktorý sa v posledných desaťročiach rozmohol, žiaľ, aj v „kresťanských“ rodinách, je, že mnohí, zvlášť mladí ľudia, „vymazali“ z Desatora šiesty Boží príkaz: Nezosmilniš! Teda vlastne nevymazali, lebo to nejde. Vymazali si ho len v tej svojej vlastnej verzii Desatora, ktorú nosia vo svojej mysli, vo svojom srdci. A tak sa stalo, že dnes sa už tuším takmer nikto nepozastaví nad faktom, že mladí (a nielen

mladí) spolu žijú aj celé roky pred manželstvom, majú nemanželské deti... A ešte si neraz myslia, akí sú oni dobrí kresťania, veď aj dieťa si dali pokrstiť – a paradoxne, sami žijú v hriechu a nemôžu pristupovať k sv. spovedi a sv. prijímaniu.

Našli by sa mnohé ďalšie nešváry. Tvrdá realita, avšak naozaj realita. My totiž Cirkev nebudujeme, nechránilme ju. Nebránime ani čistotu jej viery a morálky, ako nás to učí náš patrón sv. Michal. My ju rovno dehonestujeme. Sami si chceme byť bohmi a určovať si, čo je dobré a čo zlé. Čo nie je hriech a čo je. Z prvého sv. prijímania, sviatosti birmovania, ba aj z ďalších sviatostí sme urobili frašku. Kde je však život podľa viery, vernosť Bohu a jeho zákonom? Kde je uskutočňovanie krstných záväzkov v každodennom živote?

Možno naši predkovia potrebovali ochranu sv. Michala v iných ťažkostiach, ako máme my dnes. Ale potreba jeho ochrany je dnes rovnako, ba ešte možno oveľa viac naliehavá. Vyprosujme ju sebe, našej farnosti, nášmu národu a celému svetu! A nasledujme sv. Michala, buďme aj my hrdinskými bojovníkmi za práva Cirkvi, za vernosť jej stáročiami overenému učeniu a hlavne žime a uskutočňujme poslanstvo Evanjelia.

Veľa duchovnej sily a múdrosti ne-dať sa pomýliť diablovými trikmi vám na príhovor sv. Michala vyprosuje váš duchovný otec Peter.

Svätý Michal, oroduj za nás!

Spoločné dobro na prvé miesto

Sviatok Sedembolestnej Panny Márie, ktorý je na Slovensku aj štátnym sviatkom, priviedol do Národnej svätyne v Šaštíne tisícky pútnikov. V Bazilike Sedembolestnej Panny Márie bol 15. septembra na slávnostnej svätej omši v rámci Národnej púte hlavným celebrantom kardinál Pietro Parolin, štátny sekretár Svätej stolice.

Svätyňa v Šaštíne už stáročia uchováva naše radosti, trápenia, obavy aj nádeje. Na tomto posvätnom pútnickom mieste nachádzame útechu a uspokojenie, udialo sa tu aj nejedno duchovné obrátenie. Pietro Parolin nám z Vatikánu priniesol pozdrav od pápeža Františka: „Stále uchováva vo svojom srdci veľkolepé a slávnostné privítanie, ktorého sa mu dostalo v Šaštíne a na Slovensku počas jeho apoštolskej cesty pred dvoma rokmi.“

Obnovené nadšenie

Vo svojej homílii hlavný celebrant uviedol, že dnes Cirkev aj celá slovenská spoločnosť potrebuje kresťanov, ktorí sú nadšení a pevní vo viere. Kresťanov, ktorí vedia, ako čeliť výzvam a ťažkostiam rozvíreným vetrami sekularizmu. „Priemernosť nás robí vlačnými a úzkoprými... Potrebujeme obnovené nadšenie, potrebujeme kráčať spolu s Má-

Nenápadná kaplnka, vzdialená len 2,5 km od Gazárky, je skvelým miestom na odpočinok po asi 10 km cesty.

riou, vliať svojej viere nový dynamizmus a predovšetkým byť vzorom pre nové generácie.“ P. Parolin hovoril aj o Synode – jej zámerom je, aby celá Cirkev, skutočne každý jeden z nás, zakúsil „spoločenstvo, spoluúčasť a misiu“, lebo celá Cirkev je povolaná kráčať, načúvať a slúžiť. Jej poslaním je ísť do sveta a hlásať evanjelium. „Cirkev, ktorá stagnuje, je Cirkvou, ktorá stráca

vitalitu a prítlačivosť. Nikdy sa nezastavujeme, ale neprestajne kráčajme s nádejou a prinášajme svetlo evanjelia do všetkých oblastí slovenskej spoločnosti,“ vyzval štátny sekretár Vatikánu.

Odložiť logiku moci

Pietro Parolin ocenil aj prijatie, ktorého sa od Slovenska dostalo utečencov z Ukrajiny. Mnohé slovenské rodiny otvorili svoje domovy, aby prichýlili ukrajinských bratov a sestry v núdzi. „Nech naša Sedembolestná Panna Mária vzbudí

v srdciach všetkých zmysel pre jednotu a úctu k odlišným kultúram a názorom. Podpora spoločného dobra na Slovensku spočíva v tom, že spoločné dobro Slovenska a celého slovenského národa dáme na prvé miesto, so zreteľom na najnúdznejších a najchudobnejších. Je teda nevyhnutné odložiť bokom sebecké záujmy a logiku moci, ktorá prináša úžitok len niektorým.“

Ivana

Foto: Richard a Ivana

Spoločná fotografia šestickej peších pútnikov a skupinky cyklopútnikov a predovšetkým spoločný Sedembolestný ruženec nás nakopli v ústrety ďalším kilometrom.

Polročné stretnutie „ruženčiarov“ v pastoračnom centre

O našom Ružencovom bratstve sa už v našom farskom časopise písalo. Spolu s horliteľkami ruží sa snažíme, aby sme sa viac stretávali s ostatnými členmi pri spoločnej modlitbe. To bolo aj hlavným cieľom reformy Ružencového bratstva v našej farnosti. Neuzatvárať sa, spoločne sa modliť a prežívať spoločný čas. Nebolo tomu inak ani na našom stretnutí v jednu horúcu júlovú nedeľu. Pastoračné centrum Božieho milosrdenstva je priam stvorené na stretávanie. Je už klimatizované a má praktickú kuchyňu, ktorú má pod palcom naša Gitka Klempová.

Úvod stretnutia patrilo predneseniu výročnej správy o hospodárení bratstva za prvý polrok. Debata pri káve a koláčiku viedla k rozhodnutiu zorganizovať púť do Marianky. Riešili sme aj fungovanie „ruží“ – nie je správne, keď sa členka Ružencového bratstva bez vážnych dôvod rozhodne prestúpiť zo živého do svätého či večného ruženca. Toto by mali členovia zvážiť už pri vstupe do členstva. Ide hlavne o spoločné stretávania sa v modlitbe a prehlbovanie vzťahov medzi členmi.

Púť do Marietálu

Ako sme si predsavzali, vyrazili sme na ružencovú púť na najstaršie pútnické miesto na Slovensku. Jeho

pôvod a história sú sčasti zahalené legendami. Historici rádu pavlínov zapísali ústne tradovanú legendu o pustovníkovi, ktorý z dreva vytesal sošku Panny Márie. Počas nepokojov, ktoré nastali v Uhorsku po smrti kráľa Štefana, musel utiecť a sošku skryť do búrľavého stromu. Našla sa o niekoľko desaťročí. Legenda hovorí, že v údolí žil zbojník, ktorému sa narodili postihnuté deti. Keď to videl, slúbil, že napraví svoj život a dal sa na pokánie. Vo sne sa mu vraj zjavila Matka Božia, ukázala mu miesto, kde má kopať v zemi. Má tam nájsť sošku a pod ňou nájsť prameň. V ňom má vykúpať svoje deti a budú zdravé. His-

tória pútnického miesta sa začína v roku 1377, keď tu položil základný kameň kostola uhorský kráľ Ľudovít I. Soška Panny Márie bola prevezená na hlavný oltár.

Pivónie pre Pannu Máriu

Po príchode do Marianky sme sa presunuli do spomínaného kostolíka. Po modlitbe radostného Ruženca nasledovala omša, ktorú slúžil náš pán farár Peter Kudláč. Bola venovaná svätej Márii Magdaléne. Na začiatku Krížovej cesty Gitka položila kyticu pivónií k soche Panny Márie. Tam sme urobili aj spoločnú fotku. Vníмали sme, aké nádherné a upokojujúce je toto miesto. Po medzi stromy krásne presvecovalo slniečko a cestu náročnejším terénom všetci zvládli. Pán farár nás sprevádzal všetkými zastaveniami a pani Terka Kochová udávala tón krásnym piesňam. Voda z prameňa, ktorý sa spomína v legende, nás osviežila.

Na záver púte padla zhoda, že si tento spoločný zážitok o rok určite zopakujeme. Chceme urobiť plán, ktoré posvätné miesta spolu navštívime. Pri troche chuti a úsilia sa nám to určite podarí. Spoločne prežitý čas je na nezaplatenie. Vďaka za tieto pekné chvíle patrí všetkým účastníkom púte a predovšetkým otcovi Petrovi, pani Klempovej za organizáciu a vodičovi, pánovi Pšenicovi za bezpečnú jazdu.

Text a foto: Janka

Privítal nás Mariazell

CK Tartour z Plaveckého Štvrtka organizovala v sobotu 9. septembra autobusový zájazd do rakúskeho Mariazellu. Začiatok bol skoro ráno v Závode, kde nastúpilo prvých 16 pútnikov. V Bratislave sa pripojila väčšina účastníkov z rôznych miest Slovenska, vrátane Ban-

skej Bystrice či Košíc. Zájazd viedla sprievodkyňa CK Brigita Halásová, ktorá zaujímavo rozprávala o Rakúsku i Mariazelli. Cesta viedla prevažne po diaľnici, asi 60 km pred cieľom sme odbočili na miestne komunikácie. Asi po 30 km sme sa zastavili v mestečku Neuberg an der Murz, známom mnohým našim predkom, putujúcim do Mariazellu v medzivojnovom období. V bočných chodbách tunajšieho kostola nachádzali vítané prístrešie i nocľah. Zsvätený je Korunovaniu a Nanebovzatiu Panny Márie. Pomodlili sme sa tu za všetkých pútnikov a prijali požehnanie od spolupútnika karmelitána Andreja z Košíc.

Po príchode do cieľa v Mariazelli

sme absolvovali tamojšiu krížovú cestu, umiestnenú vo svahu kopca nad miestnou bazilikou, zasvätenou Božej Matke. O 13.00 h v bazilike privítal páter Václav nielen nás, ale aj pútnikov z ďalších dvoch farností Pezinok a Zlaté Moravce. Krátko zhrnul jej históriu a ponúkol možnosť vyspovedať sa. Nasledovala svätá omša v slovenskom jazyku, ktorú celebroidal kaplán Martin Gira z Pezinka. Po nej sme mali voľno: bola možnosť vyviezť sa lanovkou nad mesto, nabrať vodu zo svätého prameňa, kúpiť si spomienkový darček, pozrieť si ďalšie miestne pamiatky, napr. kaplnku sv. Michala. Po 16.00 h sme sa vydali na cestu domov.

Gabi • Foto: J. Jastráb

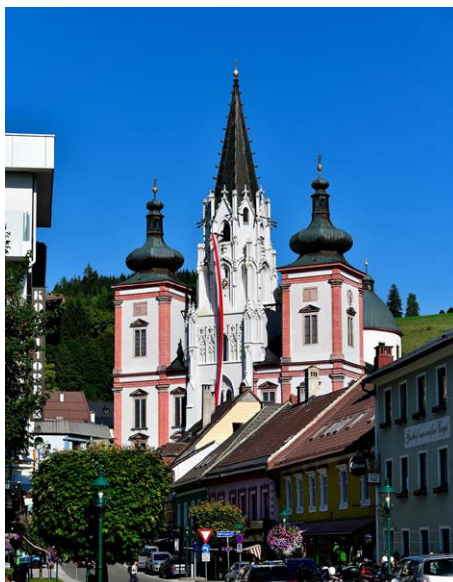
Mestečko Neuberg an der Murz – v bočných chodbách kostola zvykli v minulosti nocovať pútnici zo Závodu na svojej ceste do Mariazellu.

Jednoduchá románska socha urobila z Mariazellu najznámejšie pútnické miesto Rakúska.

Slová duchovnej potravy v podaní hlavného celebranta.

Prvý pútnik zo Závodu sa vybral do Mariazellu v roku 1906.

ZAŽITNUTÉ OKAMIHY

STOP urobila až železná opona

O púťach sme v našom časopise písali už mnohokrát a radi o nich píšeme opakovane. Svedčia o tom aj príspevky na predchádzajúcich stranách. V tomto príspevku si povieme niečo o pútnickom mieste, na ktoré sa u nás trochu pozabudlo. Prispel k tomu aj komunistický režim, ktorý nedovoľoval vycestovať do „kapitalistickej“ krajiny. Samozrejme, aj vzdialenosť zohráva svoju rolu.

Mária v cele

Mariazell je mesto v Rakúsku v spolkovej krajine Štajersko. Leží v objatí Álp, krajina navôkol je krásna. Podľa historických dát bol Mariazell založený 21. decembra 1157. Legenda hovorí o opátovi Otkerovi z Benediktínskeho kláštora St. Lambrecht, vyslaného na tieto miesta prebrať duchovnú starostlivosť o miestnych ľudí. Niesol so sebou aj sochu Panny Márie vyrezanú z lipového dreva. Už sa stmievalo a jeho cesta bola takmer na konci, keď mu cestu zahatal veľký balvan. Magnus hľadajúc pomoc sa obrátil na Matku Božiu. Vtom sa skala rozstiepla a cestu uvoľnila. Keď mních dorazil do cieľa, postavil sochu na peň a začal stavať celu slúžiacu ako kaplnka a zároveň príbytok. Tomuto miestu dal meno Mária v cele.

Táto jednoduchá románska socha z lipového dreva urobila z Mariazelli ako

Milostivá socha, rok 1157.

„*Magna Mater Austriae*“ najznámejšie pútnické miesto Rakúska. Podľa starého zvyku sa milostivá socha ozdobuje slávnostnými šatami, ktoré sú najčastejšie darom urodzených dám. Bez tohto slávnostného rúcha ju môžeme vidieť len v deň patrónky baziliky, 8. septembra (narodenie Panny Márie) a 21. decembra, v deň založenia Mariazelli.

Hodnota a vážnosť sochy

V roku 1365 uhorského kráľa Ľudovíta I. vo vojenskom ťažení čakala veľká bitka. V noci pred touto bitkou proti omnoho silnejšiemu východnému vojsku jazdcov sa kráľ utiahol do stanu a vrúcne sa modlil pred svojím obrazom Madony. Ráno našiel obraz na svojej hrudi. V Máriinom mene zvíťazil a ako prejav vďaky daroval vzácny obraz Márie Mariazellu. Obraz je popri milostivej soche najviac uctievaným milostivým obrazom Mariazellu.

Obraz je maľovaný na drevo vaječnými temperovými farbami a zobrazuje Máriu s Ježiškom na rukách. Matka Božia je obrúbená tmavomodrými emailovými striebornými plechmi so zlatými erbovými ľaliami rodu Anjouovcov. Svätožiara oboch postáv je z pozlátených plechov, zdobená drahými kameňmi a perlami. Trojradová reťaz z perál, či vzácna zlatá retiazka len podčiarkujú výnimočnú hodnotu a vážnosť, ktorej sa Máriinmu obrazu dostalo od obyvateľstva zo všetkých strán.

Mariazell a Závod

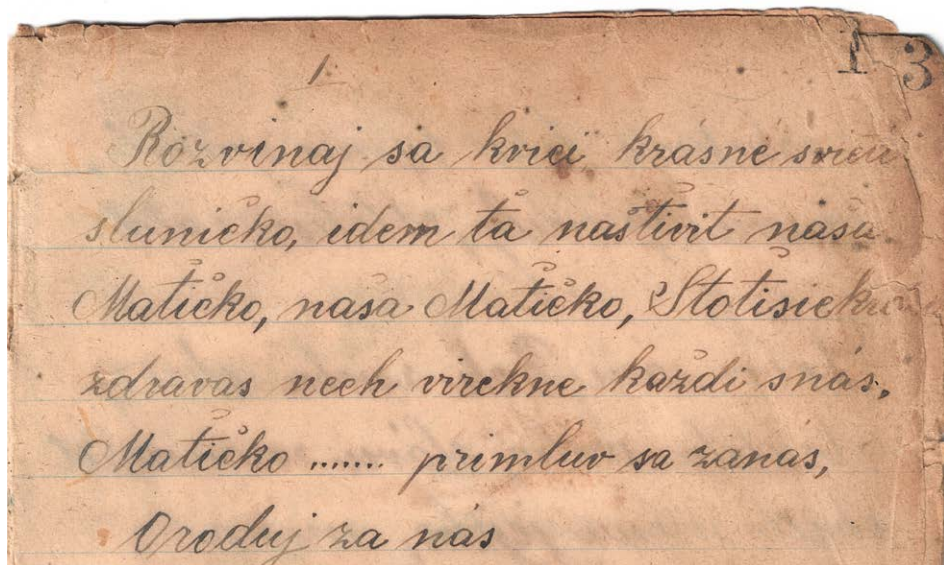
Mariánska úcta sa v Mariazelli traja od 14. storočia. Stáva sa národnou svätyňou rodu Habsburgovcov, ktorý pod ochranu Panny Márie zverili nielen svoj vlastný osud, ale i osud celej krajiny. Zo Záhoria sem smerovali pútnici jednotlivo, v malých skupinkách, ale

Milostivá socha, obrázok z čias uhorského kráľa Ľudovíta I.

Rodina Kopiařová na fotografii s milostivou sochou.

455 strán a celé stovky zbožných piesní obsahuje ručne písaný spevník Imricha Vrableca. Viedol mnohé púte do Mariazellu. Na obrázku je prvá pieseň pútnika.

aj hromadné organizované púte z jednotlivých farností na čele s kňazom alebo modleníkom. 8. septembra 1857 sa jubilejnej púte do Mariazellu zúčastnilo 25-tisíc pútnikov z vtedajšieho Uhorska. Najstarší písomný doklad o absolvovaní púte Závodčanom je z roku 1906. Išlo o Imricha Vrableca (otca biskupa Štefana).

V roku 1915 sa farárom v Závode stal Ján Boll. Išlo o výnimočného človeka a kňaza. Jeho úsilie a práca zanechali hlboké brázdy v srdciach veriacich. Bol veľkým ctiteľom Panny Márie Czellenskej a snažil sa preto každý rok zorganizovať púť do Rakúska. Išlo o mimoriadne náročnú aktivitu – najkratšia cesta meria 200 km a veľký kus cesty bolo treba prejsť peši.

Cesta trvala týždeň

Na Štúrovej ulici v smere na Moravský Svätý Ján je v múre pri rodinnom dome č. 468 obraz Panny Márie Czellenskej. V tých časoch tam stála na obyčajnom agátovom pníku jej soška. Bol to koniec dediny. Pútnikov, ktorí sa každoročne vyberali do Mariazellu, až po toto miesto išla vyprevadiť celá dedina. Tu sa pútnici, prosiac Pannu Máriu o pomoc na ceste, oddelili a šli pešo do Strezeníc (prievoz cez Moravu pri obci Drösing). Odtiaľ na „mašinu“ – teda na vlak do Viedne a z Viedne pešo do Mariazellu. Cesta tam im trvala týždeň. Do cieľa prišli presne v prvú májovú sobotu a na druhý deň už odchádzali späť domov.

V každom dome obraz

Kto mohol, išiel. No bolo veľa takých, čo sa na takúto cestu nemohli podujat'. Či už z finančných, alebo zo zdravotných dôvodov. Ako pamiatku si každý účastník priniesol spoločnú fotografiu – mimochodom, také isté sa tam vo fotoateliéri rodiny Kuss robia dodnes – a do izby obraz Panny Márie Czellenskej. Kto pamätá, vie, že sa nachádzal naozaj takmer v každej domácnosti. Za najväčších vytrvalcov považovali „strýca Piusa a Imrišicu“, ktorí vraj boli v Mariazelli 25-krát!

Padla závera

Životná púť kňaza Jána Bolla sa naplnila na Vianoce roku 1934, keď si ho Pán po trojtýždňovej nemoci povolal k sebe. Zomrel na poľudnie 24. decembra ako 75-ročný bohabojný a zaslúžilý kňaz. Rozlúčiť sa s ním prišlo na 5-tisíc obetavých

veriacich. No púte do Mariazellu sa neskončili. Túto tradíciu prerušila až druhá svetová vojna a následné uzatvorenie hraníc. Železná opona sa následne postarala o postupné zabudnutie.

Vyznanie ústami aj nohami

No púť nie je len niečo, čo sa opäť vracia. Púť bola vždy špeciálnym výrazom kresťanov a celej Cirkvi, ktorá je Božím ľuďom na ceste. Pútnik by chcel nájsť u Boha ohlas a robí to nielen s vyznaním na perách, ale svojím celým bytím, aj „nohami“. V Mariazelli sa stopy tejto viery vytlačili hlboko. V priebehu roka sem prichádza viac ako milión pútnikov zo všetkých krajín Európy. Treba preto prísť a zotrvať. Púť si vyžaduje aj čas...

Peter • Foto: archív autora
Zdroj: Bazilika Mariazell, Mag. Katja Jedlička, Erika Thümmel, 2017, Kunstverlag Hofstetter.

Na Štúrovej ulici je v múre pri rodinnom dome č. 468 obraz Panny Márie Czellenskej.

Aby sme nehľadali pokoj kade-tade

Každé ráno, keď som chodila na gymnázium, vysokú školu a neskôr do zamestnania ako učiteľka, odriekala som v mysli túto modlitbu. Po osobnej rannej modlitbe tak vzývanie o pomoc k Duchu Svätému dávalo punc celému dňu. Každému rozhodnutiu, každej skúške, ktorá ma čakala, ale aj tomu peknému, čo ma v ten deň stretlo. A nielen mojím dňom – všetkým ľuďom, ktorých som v ten deň mala stretnúť: rodičom a súrodencom, mojím spolužiakom, učiteľom, neskôr vlastným žiakom a študentom. Aby Duch Svätý prežiaril všetko, aby ma sprevádzal

a viedol, aby som vedela vydávať svedectvo. Dnes v tejto modlitbe odovzdávam aj svoje deti keď idú do školy a škôlky, alebo kamkoľvek idú. Rovnako odovzdávam každodenné ťažkosti, svoje manželstvo, ale aj keď idem na redakčnú radu či obecné zastupiteľstvo, ktorých som členka. Prosím o svetlo a radu Ducha Svätého. Bez tejto pomoci som ničím...

Vánok pokoja

Vždy, keď sa modlím k Duchu Svätému, srdce sa mi raduje. Moja duša sa ukolíše vánkom pokoja. A to je dar. Obrovský nezaslúžený

dar. Hoc vôkol zúri „búrka“, teba napĺňa pokoj, lebo v tebe prebýva Duch Svätý. Týmto hymnom sme vzývali Ducha Svätého aj prvú septembrovú nedeľu. Vyprosovali sme ňou svetlo a dary Ducha Svätého pre všetkých žiakov a študentov, učiteľov a rodičov do nového školského roka. Nech vás tento hymnus sprevádza každým dňom a pomáha vám každý deň dávať Pána na prvé miesto, veriť Mu, dôverovať a spoliehať sa na Neho, nechať sa Ním viesť. Veď Bohu nič nie je nemožné.

Aby Ťa hľadali a našli

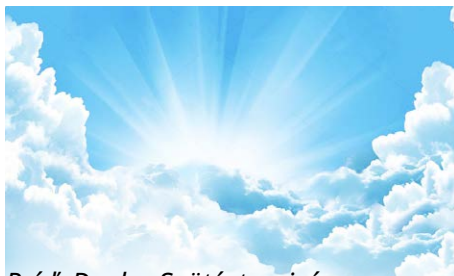
Prosím Ťa, Pane, o svetlo a potrebné dary Ducha Svätého pre každého z nás, aby si Ty prebýval v nás a napĺňal nás pokojom a radosťou. Aby si nám Ty pomáhal,

sprevádzal nás a ochraňoval. Aby sme mali živú vieru a nehľadali pomoc a šťastie kdekoľvek, ale uvedomili si, že to jediné a pravé nám ponúkaš Ty, Pane. Zvlášť Ťa prosím za našich birmovancov, aby Ťa z úprimného srdca hľadali a našli, aby ich viera bola živá. Prosím Ťa aj za deti, ktoré sa pripravujú na prvé sväté prijímanie, aby s radosťou a túžbou očakávali na prvé stretnutie s Tebou vo svojich srdciach.

Veronika • Foto: internet

*Príď, Duchu Svätý, tvorivý,
príď svojich verných navštíviť,
naplň nám srdcia milosťou,
ktoré si stvoril múdrosťou.*

*Tešiteľom si nazvaný,
dar Boží z neba nám daný,
zdroj živý, láska, oheň v nej
i pomazanie duchovné.*

*Ty, darca darov sedmorých,
prst Boží v dielach stvorených,
Ty, prislúbenie Otcovo,
dávaš reč, slovo Pánovo.*

*Osvieť nás, ducha posilňuj,
do srdc vlej lásku ohnivú,
keď telo klesá v slabosti,
vzpriamuj ho silou milosti.*

*Pred nepriateľom ochráň nás,
svoj pokoj daj nám v každý čas,
nech vždy pod Tvojím vedením,
vyhneme vplyvom škodlivým.*

*Nauč nás Otca poznávať
a Jeho Syna milovať
a v Teba, Ducha obidvoch,
daj veriť vždy, vo všetkých dňoch.
Amen.*

ZO ŽIVOTA FARNOSTI

Kto je Ivan Kňaze?

Slávnostná hodová svätá omša pri príležitosti posvätenia nášho kostola a farnosti v nedeľu 1. októbra bude mať špeciálneho hodového kazateľa. Sv. omšu bude celebrowať otec Ivan Kňaze.

Ak sa s týmto menom stretávate po prvý raz, priblížime vám jeho osobnosť. Ivan Kňaze sa narodil v roku 1971 v Hradišti pri Partizánskom. Teológiu študoval v rokoch 1989 – 1994 na Teologickej fakulte sv. Cyrila a Metoda Univerzity Komenského v Bratislave. Kňazskú vysviacku prijal 18. júna 1994. Ako kaplán pôsobil v Čadci, ako farár v Bolešove a Pruskom. V máji 2018 ho kardinál Fernando Filoni, prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov, na základe návrhu Konferencie biskupov Slovenska vymenoval za národného riaditeľa Pápežských misijných diel. Kardinál Luis Antonio Tagle, proprefekt Dikastéria pre evanjelizáciu, ho opätovne vymenoval na ďalšie 5-ročné obdobie 2023 – 2028. Ivan Kňaze prostredníctvom Pápežských misijných diel podporuje evanjelizáciu a mnohé rozvojové projekty i projekty vzdelávania a zdravotnej starostlivosti.

Pripravila: Alena
Zdroj: misijnediela.sk

NA VESELÚ NÔTU

Starý unavený profesor sa pýta študentov:

„Kto si myslí, že to vie na jednotku?“

Prihlási sa zopár študentov.

„Dobre, píšem vám jednotku...“

Kto si myslí, že to vie na dvojku?“

Zasa zopár rúk hore.

„Dobre, vám píšem dvojku...“

Kto si myslí, že to vie na trojku?“

Prihlási sa viac rúk.

„Vám píšem trojku. Zvyšok neprešiel, tak pôjde na ďalší termín.“

„A kedy bude ďalší termín?“

„No, čo tak teraz... Kto si myslí, že to vie na jednotku?“

Fero dlhuje peniaze a rozmýšľa:

„Kto ma pozná, ten mi nepožičia, pretože ma pozná.“

A kto ma nepozná, ten mi nepožičia, pretože ma nepozná.“

Čo teraz s tým?“

„Predstav si, že máš sto eur.“

Manželka potrebuje šesťdesiat a dcéra štyridsať. Čo ti ostane?“

„Sto eur a dva neprijaté hovory.“

Na dovolenke som zistil, že slnečník na pláži zarába mesačne viac ako ja.

„Karol, včera som videl tvoju Sáru v divadle, kde celú dobu kašľala a kýchala.“

Všetci sa pozerali len na ňu. Ona je chorá?“

„Ale vôbec nie, len mala na sebe nové šaty.“

„Ako sa voláte?“

„Peter, bez F.“

„Ale veď v mene Peter nie je F!“

„Veď vám to hovorím.“

Pripravil: Pavol

Nepriateľ pýchy a obdivovateľ pravdy

Sv. Ján Zlatoústý sa narodil v Antiochii medzi r. 340 – 350. Jeho rodičia boli pravdepodobne kresťania. Otec bol zrejme rímskeho pôvodu a bol vyšším vojenským dôstojníkom. Zomrel však krátko po narodení Jána. Matka Anthusa bola gréckeho pôvodu. Ovdovela 20-ročná, viac sa nevydala. Vštepila synovi znamenitú ľudskú vnímavosť a hlbokú kresťanskú vieru. Chlapec bol veľmi bystrý, vynikal rozhodnosťou a jasnosťou úsudkov. Získal veľmi dobré vzdelanie v literatúre a rečníctve. Chcel pokračovať v právnických štúdiách. Pohľad na úskoky v súdnictve ho však znechutil. Na radu svojho priateľa Bazila sa radšej zahĺbil do čítania Sv. Písma.

Za skutočným povolaním

V roku 368 bol pokrstený, keďže v tých časoch bolo celkom bežné, že sa nechávali ľudia krstiť až ako dospelí. O to dôkladnejšie, aj so snahou o asketický spôsob kajúcnosti, sa na krst pripravoval. V rokoch 367 – 372 navštevoval Asceterium, istý druh seminára v Antiochii, kde ho slávny exegéta Diodor z Tarzu zasvätil do historicko-literárnych exegéz. Po smrti matky sa Ján odobral medzi pustovníkov na hore Silpius, kde sa venoval čítaniu Svätého písma a rozjímaniu nad Božím slovom. Takto žil 6 rokov. Potom ochorel a vrátil sa do Antiochie. Nedokázal sa o seba sám postarať, musel sa vrátiť do kresťanského spoločenstva. Mnohí v tom vidia Boží zásah, aby mohol Ján nasledovať svoje skutočné povolanie.

Bez zbytočného prepychu

V roku 386 bol vysvätený za kňaza, ako miesto kazateľa mu určili Antiochiu, kde pôsobil 12 rokov. Horlivo prednášal homílie proti ariánom, vystupoval pri spomienkach na antiochijských mučeníkov a na iných hlavných liturgických sláveniach. Nazvali ho Zlatoústym (po grécky Chrysostomos), keďže veľmi brilantne a zapálene hovorieval o Božích pravdách. V roku 397 prijal biskupské svätenie. Na cisárskom dvore boli zvyknutí na ľahkú dohodu s patriarchom, ale Ján Zlatoústý mal pevné zásady, s ktorými sa pustil do reforiem. Ján aj ako patriarcha Carihradu žil veľmi prísny životom. Z patriarchálneho paláca odstránil nepatričný prepych. Drahý nábytok po svojom predchodcovi predal, peniaze rozdal chudobným, vyhýbal

sa spoločnosti a zábavám, nikdy neusporadúval hostiny. Usiloval sa pozdvihnúť úroveň kňazov – duchovnú aj vzdelanostnú. Uprednostňoval prostotu, jednoduchosť a skromnosť vyžadoval tiež od ostatného duchovenstva. Iba pri bohoslužbách malo všetko žiariť k väčšej Božej oslave. Nechcel trpieť neporiadky v Cirkvi.

Do vyhnanstva

V roku 403 biskupi, poplatní cisárovnej, sa zhromaždili, zosadili Jána z hodnosti carihradského patriarchu a požiadali cisára, aby ho vypovedal do vyhnanstva. Ľud sa proti tomu búril, avšak slabý cisár sa nevedel postaviť proti cisárovnej a jej spoločnosti. Ján sa radšej sám vydal do rúk cisárovi, aby zabránil krviprelievaniu. Ľudia sa však zhromaždili a tiahli k cisárskemu palácu. Vtedy sa zľakla aj cisárovná a Jána prepustili. V roku 403 bol však znovu uväznený a roku 404 poslaný do vyhnanstva do mesta Kukusus v Arménsku. Bol to pustý kraj. Aj tu vo vyhnanstve sa Ján snažil byť prospešným kresťanom v Arménsku, Perzii i Sýrii. Zovšadiaľ prichádzali k Jánovi ľudia, aby mu prejavili svoju úctu a aby z jeho úst počuli výklad Božieho slova. Keďže sa nepriatelia dopočuli o jeho požehnanom pôsobení v Arménsku, postarali sa o odsunutie Jána na územie až k východnému pobrežiu

Čierneho mora, až k úpätiu Kaukazu.

Buď chvála Pánovi

Keď Ján cítil, že sa blíži jeho koniec, obliekol sa do prostého bieleho rúcha ako na svadbu a rozdal všetko, čo mal. Noc strávil pri hrobe mučeníka sv. Baziliska. Ten sa mu zjavil a povedal mu, že na druhý deň budú už spolu v nebeskej sláve. Tak sa aj stalo. Život ukončil opakujúc svoj obľúbený vzdych: „Buď chvála Pánovi za všetko. Amen.“ Pochovali ho vedľa sv. Baziliska, no roku 438 jeho pozostatky preniesli do Carihradu. V roku 1204 boli prevezené do Ríma a dnes sú uložené v kaplnke kanonického chóru Bazi-

liky sv. Petra. Časť z nich pápež Ján Pavol II. daroval konštantinopolskému patriarchovi Bartolomejovi I.

Pravda a čestný život

Sv. Ján Zlatoústý zanechal po sebe najobsiahlejšie dielo zo všetkých východných gréckych otcov. Pripisuje sa mu 17 traktátov, viac ako 700 pôvodných homílií, komentárov k sv. Matúšovi a sv. Pavlovi a 242 spisov. Pri písaní si sv. Ján Zlatoústý dal záležať, aby jeho spisy prispievali k celkovému rozvoju človeka v jeho fyzickej, intelektuálnej i náboženskej dimenzii. Pred smrťou napísal, že hodnota človeka spočíva v presnom poznaní pra-

vej náuky a v čestnom živote. Medzi svätých bol podľa niektorých podaní zapísaný už pápežom Inocentom I. a liturgická úcta k nemu sa začala v roku 428. V roku 1568 bol pápežom Piom V. vyhlásený za učiteľa Cirkvi a dostal titul doktor Eucharistie. V roku 1908 bol pápežom Piom X vyhlásený za patróna kazateľov.

Liturgická spomienka:

13. septembra

Atribúty: Biskup, holubica, kniha, úľ

Patrón: Kazateľov, rečníkov, pomocník pri epilepsii

Pripravil: Pavol • Zdroj: Internet

FARSKÁ MATRIKA

Sviatosť krstu prijali krst:

Sofia D Amico	02. 07. 2023
Sára Rumanová	16. 07. 2023
Lívia Anna Cibulová	23. 07. 2023
Amália Hruzová	13. 08. 2023
Timea Barkóciová	10. 09. 2023
Mário Mirga	16. 09. 2023

Manželstvo uzavreli

Gabriel Palkovič	a	Dominika Knotková	19. 08. 2023
Ing. Oliver Písečný	a	Mgr. Monika Baňovičová	01. 09. 2023
Michal Pavelka	a	Petra Marčinová	02. 09. 2023

Do večnosti sme vypravdali

pohreb:

Gabriela Smrtičová, r. Bukovčáková	† 18. 06. 23	21. 06. 2023
Róbert Cigánek	† 23. 06. 23	26. 06. 2023
Anna Pavelková, r. Pavelková	† 22. 07. 23	25. 07. 2023
Helena Pavelková, r. Čembová	† 21. 08. 23	23. 08. 2023
Miroslav Papučík	† 24. 08. 23	29. 08. 2023
Štefánia Hlavenková, r. Húšková	† 21. 08. 23	02. 09. 2023
Jozef Horváth	† 12. 09. 23	14. 09. 2023
Alojz Welšmid	† 15. 09. 23	19. 09. 2023

Pomoc núdznym – potravinová zbierka

V našej farnosti už dlhší čas prebieha zbierka potravín pre núdznych, inšpirovaná podobnými iniciatívami zastrešovanými Slovenskou katolíckou charitou. V kostole je umiestnená označená plastová nádoba, do ktorej môžu darcovia vložiť trvanlivé potraviny. Následne ich pán farár posúva priamo tam, kam sú určené – sociálne slabším. Pomoc v tejto podobe je výrazom solidarity a spolupatričnosti. Božie slovo nás priamo nabáda pomáhať bližným. Počúvajme ho teda a prispievajme potravinami podľa svojich možností. Je to kresťanské i ľudské súčasne.

Gabi

POZVÁNKA

JESENNÁ VÝZVA: Reťaz pôstu a modlitieb za kňazov

Pôst a Púť
za kňazov

Pôst a Púť za kňazov

15. 9. - 24. 10. 2023

40-dňová reťaz pôstu a modlitieb
za kňazov

22. 10. 2023

Bazilika Sedembolestnej Panny Márie, Šaštín-Stráže
o. arcibiskup Stanislav Zvolenský,
o. Ondrej Chrvala, o. Juraj Drobný, TV Lux,
relikvia sv. Františka Saleského

Hnutie Modlitby za kňazov aj v tomto roku pozýva k pôstu a modlitbám za kňazov. 40-dňová reťaz pôstu a modlitieb sa začala na sviatok Sedembolestnej Panny Márie 15. septembra a potrvá do 24. októbra. Na zapojenie postačí vybrať si ľubovoľný deň – prípadne aj viac dní – v tomto období a obetovať ho za našich duchovných otcov.

ZA ČO SA POSTIŤ A MODLIŤ?

Pôstne úmysly môžu byť rôzne. Naše obety a modlitby potrebujú aj kňazi starí a chorí. Kňazi so zraneným srdcom, spútaní rôznymi závislosťami, alebo takí, ktorí sa cítia vyhorení. Pôst môžete obetovať za pastiera vo svojej farnosti, za kňaza, ktorý vás krstil či vyslúžil a aj dnes vysluhuje sviatosti. Ale aj za tých kňazov, ktorí vám najviac pomohli na ceste k Bohu. Môžete ho tiež obetovať za nové povolania do kňazstva či za odvahu pre chlapcov urobiť konkrétne rozhodnutie ako reakciu na Božie povolanie.

AKO SA POSTIŤ

Odporúčaný je pôst, ako ho v Katolíckej cirkvi prežívame na Popolcovú stredu a Veľký piatok: iba raz za deň sa dosýta najesť a zdržať sa mäsitého jedla. Ak máte zdravotné obmedzenia a nemôžete sa týmto spôsobom postiť, môžete si vybrať inú, primeranú formu pôstu.

Svoje požehnanie a podporu akcii vyslovili obaja metropolití Rímsko-katolíckej cirkvi na Slovensku - o. arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský a o. arcibiskup Mons. Bernard Bober.

• red – • Foto: mzk

PŮŤ ZA KŇAZOV SA USKUTOČNÍ 22. OKTÓBRA V BAZILIKE SEDEMBOLESTNEJ PANNY MÁRIE V ŠAŠŤÍNE

PROGRAM

- 10.15 h vystavenie relikvie sv. Františka Saleského, patróna médií
- 10.30 h sv. omša – celebruje o. arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský
- 11.30 h svedectvá
- 13.00 h krížová cesta za kňazov
- 14.00 h prednáška o. Ondreja Chrvalu – programového riaditeľa TV Lux
- 15.00 h záver
- 10.30 – 11.00 h možnosť spovede
- počas celej púte bude v kaplnke pri sakristii vystavený Pán Ježiš k poklone s úmyslom za posvätenie kňazov

